

ኣብራሃም ብርሃነ

ዕለት 30-08-2017

ብዛዕባ ሙዚቃ ኣድሂቡ ብዙሕ ተዘሪቡ ኢዩ። ብዙሕ፡ብዙሕ ድማ ተጻሒፉ ኢዩ። ሙዚቃ መትኒ ብዙሓት ደቂ ሰባት ምዃኑ፡ብዙሕ ሳዕ ተዘሪቡሉን ቻል ተኣትዮሉን ኢዩ። ኣብ ምድረ-ሓበሻ፡መሳርሒ ሙዚቃ ብዙሕ ግዜ ብቐሊሉ ዚርከብ ኣይኮነን። በፍላይ እቲ ዘመናዊ መሳርሒ ሙዚቃ ሞጋ ክብር ዚበል ብምዃኑ፡ምስ ዓቕሚ ኣብዝሓ ሕብረተሰብ ዚኸይድ ከይኮነ ኣይተረኸበን። እቶም ሓዲት ናብርአም ጥጡሕ ዚነበረን ምስ ቤተክርስቲያን ቕርበት ዚነበሮም ጥራይ ዚውኒንዎ ምንባሩ ናይ ቐረባ ተዘኸሮ ኢዩ።

እቲ ትምህርቲ ሙዚቃ ተኮነ ብቐሊሉ ዚርከብ ኣይነበረን። ኣብቲ ሕብረተሰባት ዚነበረ ድሑር እምነትን ኣመለካኸታን ድማ ዓቢ ሃሲያ ዘውረደ ኩነት ኢዩ። እቶም ኣብ ምድረ ሓበሻ፡ሙዚቃን መሳርሒ ሙዚቃን ኪመሃሩን ኪስልጡትን ዕድል ዚረከቡ ሓዲት ግና ደርማስ ዕማምን ታሪካዊ ኣበርኸቶን ገቢሮም ሓሊፎም ኢዮም። እቶም ብሕይወት ዘለዉ ድማ፡ ዘይተኣደን ኣበርኸቶ ገቢሮም፤ ገና ኣብ ምግባር ይርከቡ ኣለዉ ተባሂሉ ይእምንን ኢዩ።

ሙዚቃን መሳርሒ ሙዚቃን፡በፍላይ እቲ ዘመናዊ ኣብ ኢድ ሓዲት ሓበሻውያን ካብ ዚኣቱ፡ ካብ ፍርቂ ክፍለ ዘመን ንላዕሊ ዳርጋ ኣይሓለፈን ክበሃል ይከኣል ኢዩ። ዳርጋ ኣብ ኢድ ጣልያናውያን፤ ኣብ ኢድ ኣርመንያውያንን ከካይ ምስ መንግስትን ኣብ ተዛማዲ ዕዮታት ዚነጥፉን ተዘይኮይኑ ብቐሊሉ ዚረከብ ከቶ ኣይነበረን ኢዩ።

ኣብ ግዜ ሃይለስላሴ፡ገለ-ገለ ስድራቤታት ብብሕቶም መሳርሒ ሙዚቃ ኪዕድጉን ኪውኑንን ከካይ ኣብ ሙዚቃ ዚሳተፉ መንእሰያት ኪፈሪዩ ከም ዚጀመሩ ብዙሓት መጽናዕታት ይሕብሩ ኢዮም። ጃንሆይን፡ኣብ ዘመናዊም ኣብ ዓቢ ስልጣን ዚነበሩ ኣመሓደርቲን፡ብወልጃምን ብመምርሒ መንግስትን ተኸልኪሎም፡ንወንጎት ጽቡቕ ድምጽን ተጻውቲ ባህላዊ መሳርሒታት ዚገበርዎ ዚነበሩ፡ምብርታዕን ምክስኻስን ባህሊ ሙዚቃ ዘይነዓቕ ግደ ከም ዚገበረ፡እልቢ ዘይብሎም ጠቢባን ኪምስኸርዎዮ። እዚ ድማ፡ ኣብዚ ዝሓለፈ ርብዓ ዘመን ምስኸርነት ኪወሃብ ተዓዚብናን ሰሚዕናን ኢና።

ብዛዕባዚ ጉዳይ፡ ኣብ ዚተፈላለዩ ላዕለዎት ትካል ትምህርቲ መጽናዕቲ ዚገበሩን፡ ኣብ ዚተፈላለዩ መደበራት ዜና ዚተገብሩ ቐለ-መጠይቓትን ምውኸስ እኩል መርትዖ ኢዩ።

ሓደ ግዜ፡ ሓደ ፍሉጥ ኣቐናባሪ ሙዚቃን ሙዚቀኛን፡ስሙ ይጽንሓና፡ ናብ ኣመሪካ ገይሹ ከደ። ኣጋጣሚ መገሸኡ ተጠቂሙ መሳርሒ ሙዚቃ ኪዕድግ ሃሰው ኪብል ናብ ዕዳጋ ይወርድ። ንሱ፡ጌታር ተጻዎታይ ከም ምዃኑ መጠን ድማ፡ኣብቲ ጌታር ዝሸየጠሉ ቦታ ከይዱ፡ኣብቲ ዱኳን ዚተፈላለዩ ጌታራት እናተዓዘበ ከሎ፡ምስቲ በዓል ድኻን ሓደን ክልተን ኪብሉ ኣናበሉ ኣብ ወግዒ ይኣትዉ።

ኣብቲ መጋሪያ-ወግዒ፡እቲ ሙዚቀኛ ሓደ ካብቶም ፍሉጣት ተጻውቲ ጌታር ምኳኑ፡ነቲ በዓል ዱኻን ብዕላል-ዕላል ይነገሮ። እቲ በዓል ድኻን ከኣ፡ካብተን ኣብቲ ድኻን ዚነበሩ ጌታራት፡እናፈተነ ከምርጾ ይጀምሮ። ካብ ግዜ ናብ ግዜ፡እቲ በዓል ድኻን ነዛ ጌታር ልባ ኣጥፊኣላ። እቲ ጋሻ ሙዚቀኛ ድማ፡ኣዚዩ ተገሪሙ። "ሙዚቃ ኣበይ ኢካ ትምህር ወይ ትሰርሕ፡ ኣበየናይ ባንድ ኢካ ዘለካ፡ ክንደይ ዓመት ተጻዊትካ ኢካ፡ ነዛ ጌታር ከምዚ ገቢርካ ተጻውታ ዘለካ።" ክብል ተገሪሙ ይሓቶ ነቲ በዓል ድኻን።

ኪሮስ፡በርሃነ፡ከበደ ደሞዝ።

እቲ ኣመሪካዊ ከኣ፡ "ኣነ ሙዚቀኛ ኣይኮንኩን። ምስ ዝኮነ ባንድ ኣይሰርሕንውን ኢዩ። ሱቕ ኢለ፡ነቶም ዝዕድጉ፡ፈቲነ ክሸጠሎም ካብ ዝብል ኢዩ ዝተናኸፍ እምበር ኣሃሲ በዓል ሞያ ወይ ተጻዎታይ ኣይኮንኩን።" ክብል ምላሽ ሃቦ።

ወዮ፡ እቲ ኣብ ምድረ-ሓበሻ ሙዚቀኛን ኣቐናብራን ዚኮነ ድማ፡'ኣሃኳ ፍሉጥን ግኑንን ዚብል ስም ሓዘ፡ክንድዚ ተራ በዓል ድኻን ኪጻወት ከካይ ነዛ መሳርሒ ሙዚቃ ኪመልኽ ዘይከኣልኩ፡ድሕሪ ደጊም ገና ጀማሪ እምበር፡እዚ ኣብ ዓድና ወሩይ ወይ ግኑን በዓል ሞያ ወዘተ ዝብል መጻውዒ ስም፡ከይንመሃርን ከይንግብን ዚገብር ኢዩ። ቢሉ እንሆ ኣብዚ ዝሓለፈ ዓመታት፡ካብ መስኮት ማዕኸናት ዜናን መድረኻትን ብዙሕኹ ዚተርፈኒ ብዝብል ተሰቲሩ ይኸይድ ከምዘሎ መቐርብን መሳርሒቱን ዚገልጽዎ ኩነት ኢዩ።

ነዚ ሓሳብ መልዓልዮይ፡እኒ በዓል ኪሮስ ባሪያ፡ፍሬው ሃይሉ፡ገብረጻድቕ ወልደዮሓንስ፡ኣሰፋ ዘየለዉ ጠቢባን፡ ኣብቲ ዚተዋፈርሉ ሞያን ዓውድን ጉዳይ ኢዩ። እንተኮነ፡ "ወሩያት ኢና፡ሰብ ዝና ኢና" ስምዑልናን ከይበሉ፡ምስ ሓዋዝ መኣዛ ተፈቲኖም ሓሊፎም፡ታሪኽ ሰሪሖም ሓወልቲ

ኣለማዮ፡እኒ ተኸለ ተስፋዝጊ፡ ኣተወብርሃን ሰጊድ፡የማነ ኣባተ፡ወዲ ኣሚር፡መሓመድ ወርዲን ወዘተን ብሕይወት ረዚን ታሪክ፡ሰሪሖም ከምዚሓለፉ ማንም ዘይስሕቶ ዝብል ስምዒትን እምነትን ከየንጸባረቑ፤ ረኣይሉናን ስርሓውቶምን ግሩም ዝኮነ ስምምን፡ከም ወርቂ ብሓዊ ተኸሎም ከምዚሓለፉ ምስጠር ኣደባባይ ኢዩ።

በርቂ ሓጋይ ዚኮነ ጸጋይ በራኺ ድማ፡ ካብዘም ከየንቲ ዚፈልዮ ከቶ ዮብሉን። እቲ ምንታይ፡ኣብ ዕምሪ ሕይወቱ ንሪሙ ተረማሪሙ፡ከም እምኒ-ዓረ ወሩይ ተጻዋቲ ጌታር ኢዩ ከይበለ፡ካብዛ ዓለም

ኣብ ላዕሊ ዚተገልጹ ሓዲት ወፍያትን ኣብነታውያን ታሪኽ ጌታር፡ምስቶም ኣለዉ ዚበሃሉዮ፡ኣብታ ሓጻር ጸኒዑ፡ከም ሃረም ኮይኑ ሓሊፉ ኢዩ። ኣነ፡ከምዚ ኢዩ፤ ኣነ ከምዚተፈለየ ማንም ሙዚቀኛን ድምጻውን ዚምስኸር

ሐቂ ኢይ። ካብዚ ኸአ፡ናይ ሎሚ ድምጻውያን ኮነ ሙዚኛታት ብሓፈሻ ከየንቲ ብዙሕ ምህር ኪቐስሙ ይግብኦምዮ ዝብል ርእይቶ ኣለኒ።

ኣብ ግዜ ምምሕዳር ደርጊ፡ ትግርኛ ደርፍታት፡ ኣብ ካሴት ክሕተም ኣብ ዝጀመረሉ፡ጸጋይ፡ ኣብ ከተማ ኣሥመራ ፈላሚ ምንባሩ መዛግብቲ ይሕብሩ ኢዮም።ኣብ 1982 ዓምፈ ወይ ከኣ ኣብ 1974 ዓምሓ፡ ናብ ኣዲስ አበባ ድሕሪ ምካዳ፡ኣብ ሓጺር ግዜ ብጠባዩን ብኸእለቱን፡ኣዚዮ ተመራጺ ሙዚቃኛ ኪኸውን ምብቕዑ ብዙሓት ይምስኸሩ ኢዮም።ካብቶም ኣብ ዝተፈላለዩ ግዜ ሓሳቦም ዝገለጹ፡ ርእይቶ ወሃብቲ፡ ንገለ ንምጥቃስ ዚኣኸል ድማ፡ሶፊያ ኣጽብሃ፡ጌታቸው ስሑል፡ተከስተ ሰሎሞን፡ዳኒኤል ኣማን፡ብርሃነ ኪዳነ፡ሓጎስ ገብረሕይወት፡ታረቀ ተስፋሕይወትን ካልኣትን ነዚ ሓሳብ ዚርዕሙ ኢዮም።

ነዚ ሓዲ መርኣዮ ድማ፡ ኪሮስ ኣለማዮ ኣብ 1987 ዓምፈ ወይ ከኣ ኣብ መጀመርታ ወርሓት ዓመተ 1979 ካብ ቤት ማእሰርቲ ብዚወጸ፡ከመቐጽበት ምስ እኒ ጸጋይ ተራኺቡ፡**ኣንጉዐይ ፍሰስ**፡ ከም ዚለቐቐ ማህደር ታሪኽ ኣብ ሰነዳቱ ኣስፈርዎ ኢዮ።ኪሮስን ጸጋይን ኢድን ጓንትን ከይኖም ዘይምኖ ስርሓውቱ ሰሪሖም ሓሊፎም ኢዮም።

ኸቡራት ኣንበብቲ፡ብዛዕባ ጸጋይ ርእይቶ ሃቡና ካብ ዚተብሃሉ ብርኽት ዚበሉ ግዳሳት ሰባት፡ናይ ገሊኦም ንሎሚ ቆንጨቢ ከቐርበልኩም እፈቱ።እቲ ምንታይ፡ሓሳብም ዚህቡ ኪስስኑን እቲ ወሃብቲ ርእይቶ ዚሃብዎ ተኩነ ብብግዚኡ ናብ ሕዝቢ ምቕራብን ኣብ ምጉልዕላዕ ስነዳ ዘይነዓቕ ተራ ኣለዎ ካብ ዝብል ሰሪተ-እምነትዮ።

“ጸጋይ፡ኣዚዮ፡ኣዚዮ በዓል ልዑል ክእለትዮ።ንቤይዝ ጌታር ከምኡ ገቢሩ ዚጸወታ የለን።ናቱ፡ኣጻውታ ጌታር ካብ ዝኮነ ሰብ ዚተፈለየ ኢዮ።ብዛዕብኡ ተዛሪብ ኣይውድእንዮ።ዝኸኸነ ሰብ፡ብዝኸኸነ መገዲ ከም ጸጋይ ጌታር ፈጺመ ዚጸወት ኣይረኣኹን።ምኽኒጌቱ፡ንሱ ንቤይቲዮ።ክእለት፡ክእለትዮ።ቐፍላም ትዛሪብሉ ወይ ትሕስወሉ ነገር ኣይኮነን።

ብዛዕባ ጸጋይ ፍሉይ ዚገብር ክነግረካ፡ንሱ፡ ኣብ ነፍሲወኸፍ ዜማ ቤይዝ ላይን “Base Line” ፈጠሩዮ።እዚ ኸአ፡ምስ ድምጺ ሙዚቃ ዕዙዝዮ።ንኪሮስ ኣለማዮ ተጻዊትሉ ኢዮ።መጉልሒ ድምጺ “Speaker” ቐራብካ ደርፍታት ኪሮስ ሳብወፈር “Subwoofer” ዚተብሃለ መጉልሒ ድምጺ ገቢርካ ስምዓዮምም ክትግረም ኢካ።ደርፍታት ኪሮስ ብዚሰማዕኸዎ ቐጽሪ ወትሩ ይግረምዮ።

ኣብ ሕይወተይ ክልተ ተጻወቲ ቤይዝ ጌታርዮ ዜደንቐ፡እቲ ሓዲ ኣብ ሮሃ ባንድ ዚጸወት ጀቫኒ ሪኮ ክኸውን ከሎ፡እቲ ሓዲው ድማ ጸጋይ በራኺዮ።“ኣንጉዐይ ፍሰስ” ብካሴታ ወይ ብሲዲኣ ስምዓዮ ኢካ፡ደሓር እታ ኣፍ ኣውጺኦ ትዛሪብ ጌታር ጸጋይ ኣዳምጺ ኢካ።

ኣብ ዓለምና ሒደት ሰባት ኢዮም ፍሉይ ክእለት ዘለዎም።ንኣብነት፡ከምቲ ኣብ መሠንቆ ገብረጻድቐ ፍሉይ ዝኸኸዮ፡ኣብ ቤይስ ጌታር ድማ ጸጋይ በራኺ ፍሉይዮ። ብሓጺሩ፡ ኣብ ሙዚቃ፡ገብርጻድቐን ጸጋይን ቤት ትምህርቲ ኢዮም።ንሶም ሂበሙና ዚሓለፉ ንምፍላጥ፡ምህር የድልይዮ።” ክብል ስዩም ኣለምሰገድ “ማስተር” ርእይትኡ ሂቡዮ።

“ንጸጋይ በራኺ የድንቐዮ።ዘገርም ኣርቲስት ኢዮ።ንሱን ተክለ ተስፋ-ዝጊን ዓበይቲ ጠቢባን ኢዮም።ኣብ ዘመናዊ ሙዚቃ ዓቢ ግደ ገቢሩዮ።ኣብ ምውህሃድ ሙዚቃ ፍሉይዮ። ብናተይ ርእይቶ።እቲ ፍቕራዊ ታሪኽ ግሩምዮ።ነቲ ግጥምታት ኣድሂቦ ዓሚይቐ ኣተኹር ኣይገበርኸሉን።እቲ ዛንታ ግን ፈቲየዮ ኢዮ።ሓቐኛ ምዃኑ ከኣ፡ ‘...ከይሞተ ምህቲ፡ኣብ ሕጻ ክተርፍ...’፡ካብቲ ዚገርምዮ።” ክብል ኣክሊሉ ተስፋጽዮን ሓሳባቱ ብሕጽር ዝበለ መገዲ፡ ኣብ 2015 ዓምፈ ገሊጹ ኢዮ።

“ሊዮ፡ቐዳሕ፡ቆንጆን መምህር መዋእለ-ሕጻናት ኢያ ኔራ።ኪሮስ ኣለማዮ፡ተከስተ ሰሎሞን፡ጸጋይን ብሓንሳብ ይሰርሑ ኔሮም።ጸጋይ፡ሙዚቃዊ ሞይኡ ኣብ ኣዲስ አበባዮ ኣማዕቢልዎ። ኣብ ሮሃ፡ ከኣ ዝሰርሓሉ ግዜ ኔሩዮ።ሊዮ ዓርኹ ኢያ ኔራ።ብሉጻት ናይ ፍቕሪ ኣዕሩኽ ኢዮም ኔሮም።ሊዮ፡ኣብ ጎደና 806 ፡ጸጋይ ኣብ ጎደና 807 ኢዮም ኔሮም።እቲ ሕዝቢ ግና ባቲ ዚነበረ ስምዮ ዝጽውዖ፡ ‘ኪነት ናይ ክፍተኛ 6፡ቀበሌ 08’ ብዚብል።ሊዮን ጸጋይን ፍቕሮም ኣብ ኪነት ኢዮም ጀሚሮም።ኣብቲ መንእሰያት ሞያ ክሕዙ ኣለዎም ዝበለሉ ደርጊ ማለት ኢዮ።

ጸጋይ፡ካብ ብቐልዑ-ኮራር፡ጌታርን ፋምፋምን ይሃርም ኔሩዮ።ዓበይቲ፡ኣሕዋቱ ልዑል ፍቕሪ ስነ ጥበብ ሙዚቃ ኔርዎም ኢዮ።ሓዉ ግርማይ፡እንዳ መሎቲ፡ሃይለ ድማ፡ ኣብ እንዳ ኮካ ይሰርሑ ኔሮም።” ክብል ወዲ ማይተመናይ ጋዜጠኛ ኢሳቕ ኣብራሃም፡ ኣብ ወርሒ ታሕሳስ 2015ዓምፈ፡ ርእይትኡ ኣብ ሓዲ ኣጋጣሚ ሓጺር ዕላል ሂቡኒዮ።

ኸቡራት ኣንበብቲ፡ብዛዕባ ርእይቶ ኣድነቕቲ ሙዚቃን ከየንትን ንሎሚ ኣብዚ ደው ኣበልና፡ናብ ሓዲ-ሓዲ ነጥብታት ከብለኩም እፈቱ።

ደርፍታት ጸጋይ በራኺ፡ብዙሓት ደጊሞም ደሪፎም ኢዮም።ሓዲ ካብቶም ዳርጋ ብዙሕ ደርፍታት ጸጋይ በራኺ ደጊሞም ካብ ዚደረፉ ድማ፡ድምጻዊ ጀማል ሮሞዳን ‘ጃምቦ’ ኢዮ።ጀማል፡ ደርፍታት ጸጋይ ደጊሙ ንኪደርፍ ኣብ ዚኸኸሉ እዋን፡ነደ ጸጋይ፡ ወ/ር ትዕብ ኪደርፎ ምዃኑ ሓቲትወን ኔሩ ምዃኑ ይሕበርዮ።እንተኮነ፡በዓልቲ ቤት ነፍስሔር ሃብተጽዮን፡ንጃምቦ ከሲሳቶ ኢያ።ኣብ ሳልሳይቲ ካሴት ጸጋይ በራኺ፡ ኣብ ግጥምን ዜማን ኣቶ ሃብተጽዮን ኣበርኽቶ ከም ዚገበረ፡ ዝሕብር ድሕሪ ሞት ጸጋይ በራኺ፡ ኣብ ገበር እቲ ካሴት ተጻሒፉ ተዘርጊሑዮ።

ዋላኳ እቲ ኣብ ልዕሊ ጃምቦ ዚነበረ ሃይዲ ክሲ፡ብሸማግለ ተተወደኣ ብዙሕ ሕቶታት ዘላዕል ፍጻሜዮ።ንግደ ሓቂ፡ ኣቶ ሃብተጽዮን ኣብ ሒደት ግጥምን ዜማን ደርፍታት ገለ-ገለ ድምጻውያን ኣበርኽቶ ከም ዚገበረ ዚገልጹ፡ሓበሬታት ኣብ ገበራት ዚተፈላለዩ ካሴታት ተለዉ፡ኣቶ ተጻሕፈ፡ ብዕለት 30-08-2017

ሃብተጽዮን መዓስን ብከመይ ናብ ባሕሪ ኪነት፡ ኪንዮ ምሕታምን ሞንነትን ሙዚቃ ኣትዮ ኣብ ኢድና ሓበሬታ ተሃለው፡እዚ ጉዳይ ተኣፋፍፊዮ፡፡ኣቶ ሃብተጽዮን ድማ ብሕይወት ስለዘየለው ብዙሕ ካብ ምባል ምቕጣብ ይሓይሽ ብምባል ልዙብነት ተመሪጹ ምጽንሑ ኣይሰሓትን ኢዮ።

ኣቶ ሃብተጽዮን ንጸጋይ ብሓቂ ግጥምን ዜማን ሂብዎ ዲዩ፡ ዝብል ሕቶ ብዕልን ብመርትዖ ናይ ዓይኒ መሰካኸርን ዝምልስ መልሲ ኣይተረኸበን ኣሎ።ግና ጸጋይ ድንገት፡ ካብዛ ዓለም ብሞት ብዚተፈለየ፡ ኣቶ ሃብተጽዮን፡ ኣብቲ ግዜ'ቲ ስሙ በሪኹ፡ መአዲ ስርሑ ሰሲኑን፡ ኣብ ዚነበረ ወቕቲ፡ሃንደበት ካሴት ጸጋይ፡ ኣብ'ቲ ገበሩ ስም ጸጋይን ኣቶ ሃብተጽዮን ዘለዎ ሓዙ ምውጽኡ፡ቤተሰብን መቐርብን ዚዝኸርዎ ዘሰንበድ ፍጻሜ ትማሊ'ዩ ኔሩ።

ብኣንጻሩ፡ፍቕዲ ዘይብሎም ሰባት ነቲ ኩነታት ኣይግንዘብዎን ኔሮም።ኣብቲ ግዜ እቲ፡ኣብ ጉዳይ ሞት ጸጋይ እምበር፡ኣብቲ ኣብ ገበር ብዚወጸ ኣስማት ዘስተውዓለሉን ዚተገንዘቦን፡ኣዚዮ ሓደት ኢዮ ኔሩ።

በዓልቲ ቤት ኣቶ ሃብተጽዮን፡ሓበሬታ ምፍላይን ሓገዝ ክህባና ተሓቲተን ኢዮን ሃብተጽዮን ብሕይወት ስለዘየለው፡ንግዚኡ ዓመታት ተጸቢና ኣለና።ንዚተወሰነ ግዜ ሓዲሩና ኔሩ'ዩ።

ኣብ ምሃብን ብንጹር ስርሓውቲ ጸጋይ፡ ኣብ ተኩነ ንምትሕብባር ፍቓደኛ ኣይኮናን ኔረን።ኣቶ እቲን እትን ካብ ምባል፡ ምቕጣብ ይሓይሽ ቢልና ተኩነ ብትዕግስቲ ምጽባይ ይሓይሽ ዝብል እምንቶ

ኣብ ግዜ ምምሕዳር መንግስቲ ንቐሓትን መሰል ኣሕታምነት ብግቡእ ስምምዕን ብጽዕንቶን ተኸፊልቲ ስምን ኢዮ።ካሴት፡ ብእምነት ይስራሕ ኔሩ።ኣብ ብሸፈጥቲ ይዝርጋሕ ኔሩ።ብዘይጠቕም

ደርጊ፡ሰብ ዋና ሙዚቃን ኣሕተምትን ምስቲ ዚነበረ ብዘይምርዳእን ተታሒዙ፡ድርሰታት ከየንቲ ብተራ ዝናን ይኹኑ ምንባሮም ብዙሓት ዝምስኸርዎ ሓቂ እንዳ ስዋን ኣብ ፈቐዶ ቦታታትን ተቐሪጹ፡ብሕቡእ ገንዘብ ይዕደግ ኔሩ።

ሻቡ፡ንዝናን ንስምን ዳርጋ ዚሰርሕ ማንም ዘይብሉ ስራሕ፡ብሓወይ ሓወይ፡ ብስጋይ እልቢ ዘይብሉ፡ነቲ ናይ ኣለይ ኣለይኻ ዕዮ።

ከያኒ ብዘይምንባሩ፡ብዘይ ሕጋዊ ወዕል ማእለያ ስጋካ፡ብፍቕርን እምነትን ሞያ ይዕደይ ምንባሩ ምስኸራት ትረኽቡሉ ኢዮ።

ብሓጻሩ፡ሰብ ወንነቲ ሙዚቃን ኣሕተምትን ብዙሕ ታሪኽ ዚመዝገቦ እወንታዊ ኣበርኸቶ እኳ ተገበሩ፡ገለ ሓደት ድማ ዓመጽን ተጉላባነትን ዚተላበሰ ስርሓውቲ ይስርሑ ምንባሮም ግና ዘይርሳዕ ተርእዮ ትማሊ ኢዮ።ኣብዚ ምዕቡል እዋን ከማን ብዙሕ ሃጓፋትን ማሕለኻታትን ከም ዘለዉ፡ ኣብ ግምት ኣእቲና፡ትማሊ ዚነበረ ስእሊ ንምርኣይ ሓደ ንጹር መረጺን ኢዮ።

ካብ ዘፍጥረት፡ኣትሒዙ ወድ ሰብ ስስዑን ዓማጽን ባህሪ ከምዚወነነ ትዕዘብቲ ብዙሓት ኢዮ።ኣብዚ ግናይ ዘመን እዚ ድማ፡እዚ ዓይነት ሕማቕ ተርእዮ፡ናብ ኣራዊታዊ ባህሪ ዘማዕብሉ ዘለዉ፡ሓሸኸት ኢዮም።ግና፡ሓቂ፡ሓቂ ኢዮ። ከምቲ፡ “በትሪ ሓቂ ትምንምን፡ እምበር ኣይትስበርን ኢዮ።” ዝበሃል'ዩ። ይንዋሕ፡ይሕጸር ድማ ሓቂ ተኩነ ግዜእ ሓሊዮ፡ ካብ ዚተቐበረትሉ፡ መቓብር ከም ትወጽእ ሕሉፍ ተመኸሮ ግርም ገቢሩ ኣስተምሂሩና ኢዮ።

ብዛዕባ፡ዋንነት ድርሰት ግጥምን ዜማን ኣድሂብና፡ሓደ መዓልቲ ናብ ኣንበብቲ ከነቕርብ ተስፋ እገብር።

እንዳ ኣባይ በራኺ፡ኣብ ኪነት ፍቕርን ምዝማድን ዳርጋ ንኩሎም ኔርዎም ኢዮ።እቲ ቦኸሪ ገዛ፡መስፋን በራኺ፡ዚተፈላለዩ መሳርሒ ሙዚቃ ይጻወትን መሳርሒ ሙዚቃ የካርይ ምንባሩን ዓባይትን ቤተሰብን የዘንትዉ ኢዮም።

ብፍላይ፡ስድራ እንዳ ኣቶ ገብረየሱስ 'መደበር'፡50 ዓመት ዳርጋ ይገብር ንድሕሪት ተመሊሶም፡ንሶምን በዓልቲ ቤቶም ሓደስቲ መርዑት ከይኖም፡ጸጋይ ሕጻን ከይኑ ምስ ሙዚቃን መሳርሒ ሙዚቃን ሓርኹትኹት ኪብል ይዕዘብዎ ምንባሮም ይዝኸሩ ኢዮም።ኣብ ቤት እንዳ ኣቶ በራኺ ዚተፈላለዩ መሳርሒ ሙዚቃ ምንባሩ'ውን፡ ኣብ ወግደም ይጻውዩካ ኢዮም።

ሃይለን ግርማይን ተኩኑ ፈተነታትን ይገብሩ ነይሮም ኢዮም።ብፍላይ፡ኣብ ትልሂትን ሳዕስዒትን ድንቕ ዚኩነ ክእለት ከምዚነበሮም መቐርቦም፡ቤተሰቦምን መሳርሒቶም ነበር የውኩዑካ ኢዮም። መስፋን ናብ ኣዲስ ኣበባ ኪከይድ ከሎ፡ንመሳርሒ ኣቕሑቱ ሸይጥዎ ከምዚከደ ፈለጥቶም ይዛረቡ ኢዮም።

መስፋን በራኺ፡ ዓቢ ሓው።

ቺንግ ሓማሴን፡ንሓበሻውያን ዓለሙ፡ኣብ 1937 ዓምፈ ብጣልያናውያን ካብ ዚህነጹ ንነጀው፡ንብዙሓት ኣብ ትሑት መነባብሮ ብርኺ ዚነበሩ፡ዚነበሮምን ጽምእ ጥበብ ዝሓደሮምን ደቂ ሓበሻ ደርማስ ኣስተዋጾ ዝገበርት ቤተ-ጥበብ ኢዮ።

“ልደተ ክርስቶስ”፡ ዝብል ድራማ ብመምህር ኣብራሃም ረዳ ጸድቕ ዚተደርሰ፡ ኣብ መድረኽ ቺነማ ሓማሴን፡ እኒ ግራዝማች ኣለማዮ ካሕሳይ ባህ ቢልዎም ብቋንቋኦም ዚተዋስኢሉ ፈላሚ ስራሕ፡ቐጸሎም ኣብ 1947 ዓምፈ፡ “ብዝሓልፈ መነባብሮ ኤርትራ”፡ዝብል ኣርእስቲ ዘለዎ ተዋስኢ፡ብግራዝማች በርህ ምስጉን ዚተደርሰ ማዕረ ክንደይ፡ንደቂ ሓበሻ ይማርኹም ኔሩ፡ታሪክ ዚምስኹሮ ሓቂ ኢዩ።

መሸም፡ቺነማ ሓማሴን ተተላሚሉ፡ሓደ ካብቶም ቐዲሞም ዝለዓሉ፡ፍሉጣት ሰባት ሓደ ከተምዮ ዝብል እምንቶ ኣለኒ።ንብሲ ይምሓር ንከተም እናበልኹ፡ጉዳይ ከተምሓደ ዓቢ ጦብላሕጣ ብዙሓት ምዃኑ ዚሰማምዕሉ ኢዩ።ካልኣት፡ኣብዛ ቤተ-ጥበብ ብዓይኒ ሞያ ዚፈረዩን ዘፍረዩን ብርክት ዚበሉ ኢዮም።

ኣብነት፡ካብቶም ብዙሕ ግዜ ብዚተፈላልዩ ምክንያታት ስሞም ዘይለዓል ኪገልጽ ኪፈቱ ኢዮ፡እቲ ምንታይ እቶም ፍሉጣትን ስሞምን ዝንእምን ዚዝመረሎምን ኣብ ሕልና ብዙሓት ስለ ዝቐላሕ ኢዩ።ስለዚ፡ደቂ ኣባይ ኤልያስ፡እኒ ኣስማይትን ኣማኑኤልን ዚርኹብም፡ኣቶ ትካብ ገብሩ፡ኣቶ በዩን ካሕሳይ፡ፋኑስ ገብረሃንስ፡ፀጋይ ሓድሽ፡ጀሚል መሓመድ፡ጌታቸው ቀነኔ፡ዳዊት ኢሳቕን ኣስመሮምን ወዘተን ንግዚኡ ክለዓል ወይ ክጥቐስ ይኸእል ኢዩ።

ካብ ጉይይ ምዓል ኪሳድ ምሓዝ ከም ዚብልዎ ኣበው፡ቺነማ ሓማሴን ምልዓልና፡ ጸጋይ በራኺ፡ንመጀመርታ ግዜ መድረኽ ኪነት ዚረኣዩሉ፡ናብ ቤተሰቡ ነበርቲ ሓድሽ ዓዲ ብዝኸደሉ ኣጋጣሚ፡ ኣብ ቺነማ ሓማሴን ኢዩ።ጸልዎ ቺነማ ሓማሴንን ጉዕዞ ሕይወቱን፡ ኣብ ብዙሕ ጽላታት ኪነት ብጊሓቱ ኪነጥፍ ሓደ ካብ ደራኽቲ በሪ ኮይንዎ ኢዩ ንምባልዮ።ብዛዕባ ቺነማ ሓማሴንን ገለ እቶም ከዮንትን ስርሓውቶምን ሓደ ምዕልቲ ኪንገላልህ ክንፍትን ተስፋ እገብር።

ዓሚ ምስ ሰላም ስዩም፡ብዛዕባ ጸጋይን ሓደ-ሓደ ጉዳያትን ክነስልል፡ ኣብ መራኽብታት መስመር ተራኺብና ኔርና።እንተኹን፡ እቲ ዚነበረ ኔትዎርክ ኣዚዩ ሕማቕ ብምንባሩ፡ከም ልብና ከማዕዕ ኣይከኣልናን።ግና፡ኣብ ጉዳይ ጸጋይ ሕጽር ዚበለ፡ሕቶ ብዚተወከስኹዎ ብቐጽበት መልሲ ሂቡኒ ኔሩ ኢዩ።

ሰላም፡ ኣብ ዩኒቨርሲቲ ኣዲስ ኣበባ፡ኣብ ዓውዲ ታሪኽ ትምህርቱ ይኸታተል ብምንባሩ፡ኣብ 1987 ዓምፈ መመሪቕኡ ዓመተ ነበረ፡ኣብ መመሪቕ ጽሑፉን ትምህርቱን ኣድሂቡ ብምንባሩ፡ንኪሮስ ኣለማዮ ኣብ ምዕጃብ፡ ናብ ኣሥመራ ምስ ሮሃ ባንድ ኪኸይድ ኣይከኣለን።በዚ ከኣ፡ንዳኒኤል ኣማን ኣብ ክንድኡ ኩይት ሊድ ጊታር ኪጻወት ሓጸዮ።ንሱ፡ምክንያቱ ብዘይፈልጦ ግና ጸጋይ ምስ ሮሃ ባንድን ኪሮስን ከም ዚተጸንበረ ሻቡ ኣይፈለጠን ምንባሩ ሓሳቡ ይገልጽ።

ንዳኒኤል ኣማን ቐድሚ ዓመትን መንፈቕን፡ኣብዚ ጉዳይን ዓንኹልን ሓቲተዮ ኔረ፡ዮ፡ካልእ ግዜ ብዛዕባ ዳኒኤልን ተዘኸሮታቱን፡ ናባኹም ከቐርቦ ኢዩ።ኪሮስ ኣለማዮ ግና ምስ ጸጋይ ሓቢሩ ኪሰርሕ ምሓር ይሕጉሶ ምንባሩ፡ምሕዝብኦምን ፍቕሮምን ዚፈልጡን ኩነ ገለ ናይ ቐረባ ቤተሰብ ጸጋይን፡ብተወሳኺውን፡ኣብ ከተማ ኣሥመራ ዚነበሮም ጻንሒትን ኣብ ስርሓም ዚነበሮም ዕግበትን፡ ምርኩስ ብምግባር ተዘኸሮኦም ዩካፍሉካ ኢዮም።

ወደ 105 ዓመት፡ ኣባይ ፀጋይ ሓጎስ፡ወይ ድማ ግራዝማች ጸጋይ፡ኣብ ከተማ ኣሥመራን ኣዲስ ኣበባን ብስም ባጀት ዚብል ሳጓ ኢዮም ዚፍለጡ።ሓወልቲ ኣክሱም ናብ ዓዲ ጥልያን ኪትውሰድ እንከላ ብዓይኖም ዚረኣዩዎ ኢዮም።ኩሉ ነብሶም ታሪኽን ምስ ታሪኽን ዚተትሓዘ ኢዩ።ኣብ ታሪኽ፡ፖለቲካ፡ኣብ ጥበብ፡ኣብ ዓውዲ ሕሳብን ንግድን ወዘተን ዓሚዮቕ ፍልጠት ካብ ዘለዎም ሰብ ጸጋ ዕድመ ሓደ ኢዮም።

ምስ ስድራቤት እንዳ ኣቶ በራኺ ጽቡቕ ኣፍልጦ ዚነበሩ፡ ሓዎም መሳርሕትን ዓርኽን ኣባይ በራኺ ተወሊዶም፡ሕጻን ከለዉ መንግስቲ ጥልያን ሓበሻ ዕዳጋ ዓርቢ ከም ዚቐየሩ፡ ኣብ ወግዎም ይገልጽዎ

ነይርዎም።ብፍላይ እቶም ኣብ ግምሩክ ሰራሕተኛ ኢዮም ኔሮም።ኣብ ከባቢ ኺዳነ ምሕረት ዚቐመጥሉን ጣልያናውያን ዚነበሩሉን ብዚፈለዩ ናብ ኢዮም።

ኣባይ በራኺ ድማ፡ቐድሚ ናብ ማይተመናይ ኣብቲ ግዜ እቲ ሕዝቢ ኣሥመራ ከምዚ ሎሚ ይፋለጥ ምንባሩ ዓበይቲ ወለዲ ይዝኸርዎ ጉዳይ እንዳ ኣቶ በራኺን ጸጋይን ጥራይ ዘይኮነ፡ኣብ ዚፈልጡ ኢዮም።

ምዃይም፡ ኣብ ከባቢ ዕዳጋ ዓርቢ ብምንባሮምን ዘይኮነ፡ኣዚዩ ዉሑድ ብምንባሩ፡ዳርጋ ሕድሕዱ ኢዮም።ኣባይ ጸጋይ ድማ፡ከም ትዕዝብተይ ኣብ ዝሓተትካዮም ጉዳይን ዛዕባን ሰፊሕን ነዊሕን ታሪኽ

ኣብ ከተማ ኣሥመራ፡ ዓመት መጻ ዓመት፡ንበዓል ኃይለማሪያም ወኺሉ ከኣ፡ራስ ኩሊት፡ ከም ጃንሆይ ኮይኖም ዝሰርሑ፡ ድማ ንሶም ኣብዛ ሓጻር ክፋል፡ከም ሓደ ማል ምንጪ ጽሑፊይ፡ ካብ ልቢ ኬመስግኖም እፈቱ።

ናጽነት ኣብ ዚግበር ምርዒት ካርኒቫል፡ንመንግስቱ ምንባሮም ተዘኸሮ ትማሊ ኢዩ።በዚ ኣጋጣሚ፡

ኸብራት ኣንበብቲ፡ኣብዛ ናይ ሎሚ ጽሑፊይ፡ቐድሚ 2 ዓመት ይገብር፡ምስ ከያኒ ዳዊት ሰሎሞን ብዚገበርናዮ ወግዲ ኪዛዝዎ እፈቱ።ዳዊት፡ኣብ ፍቕሪ ጥበብ ካብ ኣሥመራ ኣትሒዙ ከም ዚሓደሮ እፈልጥዮ።በዚ ድማ፡ብዛዕባ ከዮንትን ጥበብን ክነስልል ተቐሺቦ ሓደ፡ድሕሪ እቲ ሓደ ወግዕና ድማ፡ “ኣንታ ዳዊት ብዛዕባ ጸጋይ በራኺ እባ ገለ ትፈልጦ ኣዕልለኒ ወይ ንገረኒ።” ክብል ሓተትኹዎ።

ንሱ ድማ፡ “...እዋእ ጸጋይ ደኣ፡ኩለመዳያዊ ኣርቲስት ኢዩ።” ክብል ምላሹ ሃበኒ።
ተጻሕፊ፡ ብዕለት 30-08-2017

አካሉን ወሲኹ ተነገረኒ ካብ ዝብልን ዳዊት ሰኣይ ከም ምዃኑ መጠንን፡ጸጋይ ሰኣይ ምንባሩ ከነግረኒዮ ብዝብል ወሽጣዊ ሃንቻ ገቢረ፡

“ከመይ ማለትካዮ ኩለመዳያዊ ኣርቲስት ክትብል ከለካ፡” ክብል ሕቶይ ወሲኹ ኣኩልኹልኩሉ።

“ኩለመዳያዊ ኣርቲስት ማለታይ-ሲ፡ይገጥም፡የዝይም፡ድምጻዊ፡አቐናባሪ ከታ ስእሊ-ውን ይስእል ስለዚነበረ’ዮ፡ኩለመዳያዊ ኣርቲስት ዚብለካ ዘለኩ...” ብምባል ኣብሪሁ ምላሹ ሃበኒ።

ብድሕሪ እዚ፡ምስ ሰባት ኣብ መኣዲ መዘናግዒ ብምንባሩ፡ነቲ ዚሃበኒ ምላሽ ኣመስጊነ ተፋነኸዎ።

ኣልማዝ ዚተብሃለት፡ኣብ እንዳ ብዙ ኣባሻወል ዚነበረት ቤተሰብ እንዳ ጸጋይ ድማ ብወገና፡ብዛዕባ ጸጋይ ኣያል ሰኣይ ምንባሩ፡እታ ኣብ ኩቴቤ ኣብ ቤት እንዳ መስፉን ሓው፡ ካብ ዚረኣየተን ስእልታት ሓንቲ፡ ኣብ ማህደር ልባ ፍሉይ ጦብላሕታን ስምዒትን ከም ዘሕደራ ተዘንቱውያ።

“ጸጋይ፡ለዋህ፡ሕያዎይን ፈቓርን ኢዩ ኔሩ።’ሞት ርግምቲ’፡ኢሉ ንሞት ኣቐዲሙ ባዕሉ፡ንባዕሉ ደሪፉላ ኢዩ።ኣፍቓሪቱውን ብድሕሪቱ ቐልጢፋ ኣርኺባቶ፡ ኣብ ሞት ብሓባር ይነብሩ ኣለዉ።...ኣብ ኣባሻወል ምስ ደቂ ዝሓውትና ኩይና፡ጸጋይ ምስ በዓል ኬነዲ፡ነዋይ፡ኪሮስን ወዘተን ኪደርፍ ከሎ፡ንርእዮ ተባሂልና ኪንርእዮ ንኸይድ ኔርና ኢና ናብ ዝዘእምን ናብ ሙዚቃ ዘለዎ ቦታን።” ኣልማዝ ጸጋይ ኣባይ፡ ጓል ኣምኡ ትብጽሖያ።

ከም ኩነታት ኣተራርካ ኣልማዝ፡ክእለትን ሞያን ጸጋይ ዘኸራ፡ዘካሪ ዘይብሉ ኮይኑ ምትራፍ፡ከም ቐስቲ ተወርዊሩ ወርትግ ከም ዝወግኣ ብቐሊሉ ዛራ ንብዓታ ዝምስኸሮዮ።ኣልማዝ ብዛዕባ ጸጋይ፡ሓልዮቱን ባህሪቱን ከፊ ኩነታት ስድራቤቱን ከም ማይ ነሓስ ኮረር እናበለ ንብዓት እናነብዕት፡ ኣብ ክረምቲ 2015 ዓምፈ ከተውኸዓኒ እዝኸር’ዮ።

ኣብ ጉዳይ ጸጋይን ቤተሰቡን፡ ኣብ መስርሕ ምምእራር ሓበሬታ እንከለኹ፡ካብ ዚተሓባብሩኒ እሞ ብምርሳዕይ ስምም ዘይገለጽኸዎ ከምዘሉ ከጋይኒ ንሎሚ ካብ ከይጠቐስኸዎ ዘይሓልፍ፡ቤተሰብ እንዳ ነፍስሔር ረዳ ሓደ ኢዩም።እዞም ስድራ፡ካብ በዓልቲ ቤቶም ጀሚሩ፡ጋዜጠኛ ሃብቶም ረዳ፡ከያኒ ዮሴፍ ረዳን ግድስቲ ሓፍቶም ምልእተ ረዳን ልባዊ ምስጋናይ ይብጸሓዮም ክብል እፈቱ።ኣብ መጻኢ ግዜ፡ ኣብ ገሊኡ ክፋል ተዘኸሮኦምን ሓሳባቶምን ኪገልጽ ህርድግ ክብል’ዮ።

ኸቡራትን ኸቡራንን፡ኣብዚ ቐኸዘ፡ወርሒ ነሓስ ከም ምዃኑ መጠን፡ኣያል ዝናብ በብበትኡ ይዘንብ ምህላው ፍሉጥ’ዩ።እሞ ደእ ኸረምቲ ብዝመጸ ካብ ብብዝሒ ዝዘኸራ ደርፍታት ጸጋይን ብርሃነ ሃይለን ተጠቐስቲ ኢዮን።ነታ ናይ ጸጋይ ኣድሂበ ገለ ሓሳብ ፈይ ክብል’ዮ።

“ማይ እናሃረመ፡ዲፍዕፍታ ምስ ግመ፤

እናረኣኺኒ ጽላል ተሰኺመ፤

እቶ ዘይትብሊኒ፡ እዋይ እንታይ ኮን በዲለ፤”

ኢሉ ኣስታት 40 ዓመት ይገብር፡ጸጋይ በራኺ፡ዝደረፋ ደርፊ ብኸፊሉ ናባኹም ብምግባዝ ኢዩ።ንእግረ-መገደይ፡ንድምጻዊ ጀማል ሮሞዳን ‘ጃምቦ’፡እታ ደርፊ ደጊሙ ኪደርፋን ክሊፕ ኪሰርሓላ እንከሎ፡ካብ ኣብ ከባቢ ኮሚሳራት ሓማሴን፡ ኣብ ማይተማናይ ኣብቲ ሓቐኛ ቦታ ፍቕሮም ዝፈለመሉን እቲ ኩነታት ዘጋጠመሉን ተዘደርፎን ኪንደየናይ ምስ ኣምሓረ ኔሩ ዝብል እምንቶ ኣለኒ።ኣብ ድራማ ወይ ክሊፕ ‘ቐንጫብ ተንቐሳቓሲ ስእሊ’፡ መረጻ ግዜን ቦታን ወሳኒ ግደ ከምዘለዎ፡ንኩልና ፍሉጥ ኢዩ።ኣብነት፡ደርፊ ሙሉጌታ በየነ ተወሲድና፡ ኣብታ “ሕይወት ጓል ኣሥመራ” ትብል ደርፋ፡ማይ ጥምቐት ከም ሓደ ቦታ ተገሊጹ ኣሎ።

ስለዚ ከእ፡ማይ ጥምቐት ኣብዚ ሓደ ክፍለ-ዘመን፡ ኣብ 3 ቦታታት ከም ዚነበረ ዓባይቲ ይገልጹ ኢዮም።ደርፊ ሙሉጌታ ድማ፡32 ዓመት ኢዩ ገይራ ዘላ፡እዚ ብምዃኑ ድማ፡ ኣበየናይ ማይ ጥምቐት ከም ዚነበረ ንዝፈልጡን ንዝምልከቶ ኣካል ምሕታት ኣድላይ ኮይኑ ትረኽቦ ኢካ።እምበኣር ነዚ ነጥብታት ኣብ ግምት ምእታዉ ማዕረ ክንደይ ኣድላይን ቐላስን ምዃኑ ንምዝኸኸር እምበር ሰብ ሞያ ከምዘለኸዎም ስሒተዮ ኣይኮንኩን ክብል እፈቱ።እሞ ደኣ፡

“ወዕለትኺ ዘይርሳዕ

ወዕለትኺ ዘይርሳዕ፡ኣደ ራህዋ ሰናይ፤

ናይ ፍቕርና ኣኸሊል፡ሓብሓቢት ጥዕናይ፤

ስምኺ ቐይረዮ፡ ካብ ሎሚ ንዳሕራይ፤

ካብ ሕሱም ደሓንኹ፡ትብጻሕኪ ምስጋናይ።”

እዛ ደርፊ ብዙሓት ዚፈትዉዋን ተዘኸሮ ትፈጥሮሎም ምዃና ብቐሊሉ ትርድኡዮ።ብፍላይ ግና፡ ኣብቶም ኣብዝሓ ናይ ምርኣይ ጸገም፡’ዓይኑ ሰውራን’፡ ኣሕቐትና ፍሉይ ጦብላሕታ ከምትፈጥሮሎም፡ካብ ብዙሓት ኣሕቐትና ተዓዚቦዮ ኢዩ።ብፍላይ ድማ፡ፈታዊ ሙዚቃ መምህር ገብረሕይወት፡ካብ ቤት ትምህርቲ ዓይኑ-ሰውራን ናብ ክርእዮ ዝኸእሉ ተምሃሮ ተሓዊሶም ኪመሃሩ ብዚተመደቡ፡ኤደን ትበሃል ጓል ኣሥመራ ትገብረሉ ዚነበረት ሓገዝን ሓልዮትን ዘኸሩ፡ኣብ ሰልሚ ሓሳብ ተሸሚሙ ብዛዕባ እዛ ደርፍን ተዘኸሮታቱን ኪጸውዮኒ ከሎ፡ንዓይ-ውን ኣብ ልዕሊ እታ ደርፊ ዘለኒ ተገዳስነት መመሊሽ ኪውሰኽን ትዝታተይ ኪቐጀለኒን፡ ወርትግ ትቐስበኒ ኢዩ።

ንበዓል ወዕለትኹ፡ምምስጋን ግደ፡ባህልናን ሪምናን ንግበሮ እናበልኹ፡ንኹልኹም ሰብ ወዕለተይ፡ትብጻሕኩም ምስጋናይ’ ብምባል ንሎሚ ክፍለየኩም እፈቱ።

